

Prosjektlogg for bacheloroppgave i Medievitenskap

MV 2014

Sannah Lilly Lomsdalen Løvhaug

Mai 2020

Produksjonen av bacheloroppgaven min har uten tvil ikke vært helt smertefritt. Arbeidet startet bra, men ble preget av Corona-situasjonen og omfanget dette medbragte. Ettersom mamma nylig har vært gjennom to runder kreft med påfølgende hjerteoperasjoner, ble jeg tidlig nødt til å dra hjem for å passe på lillebroren min da hun var i risikosonen. Dette tok mye tid og arbeid da både han og mamma trengte all den hjelpen de kunne få. Attpåtil mistet jeg et kjært familiemedlem i midten av april som har preget situasjonen mye. Jeg har på tross av dette jobbet jevnt der jeg har funnet tid og klart å levere oppgaven innen fristen, noe jeg et øyeblikk ikke trodde jeg skulle få til med de gitte omstendighetene. Dette har også preget arbeidet underveis stort da dette har resultert i at jeg ikke har fått snakket like mye med veileder som jeg skulle ønsket.

Helt i starten av prosessen hadde jeg et ønske om å gjøre en oppgave rundt journalistikk og hvordan dette ble påvirket av stadig økende konkurranse med sosiale medier. Denne ideen la jeg raskt vekk da journalistikk ikke er en stor del av pensum i Medievitenskap, og det derfor ikke var hensiktsmessig å skrive om i denne sammenheng. Etterhvert ble jeg mer og mer sikker på at ekkokamre var noe jeg ville fokusere på. Ikke bare var dette noe som interesserte meg stort, men det var også et tema som i stor grad preger mediesituasjonen og samfunnet vi lever i. Det var ikke før jeg kom over avisartikkelen om 'Are Peder Johnsrud' i nettavisen journalisten.no at brikkene falt på plass. Denne artikkelen la til rette for en videre diskusjon rundt mulighetene en økende digitalisering av medier er med på å skape, og konsekvensene dette er med på å gi. Etter en samtale med veileder kom vi frem til at en fruktbar måte å portrettere dette på ville være å presentere artikkelen som et case som videre skulle analyseres for å kunne besvare problemstillingen. Senere har jeg valgt å gjennomføre dette ved hjelp av en semiotisk analyse. Denne avgjørelsen ble dannet i tråd med Johnsruds hyppige beskrivelser av seg selv som en faktisk person gjennom bruk av tegn, samtidig som redaksjonens tolkning av tegnene var med på å konkludere han som en falsk person. Selv om en semiotisk analyse ikke nødvendigvis er det første analyseverktøyet en ville tatt i bruk i en slik situasjon som oppgaven viser til, synes jeg fortsatt valget er hensiktsmessig da det var med på å vise at semiotikk er noe en kan bruke i flere sammenhenger enn bare ved reklame- og bildeanalyse. Det er dessuten spennende å tenke nyskapende ved tilfeller, da en økende digitalisering i stor grad er med på å prege samfunnet. Således er oppgaven et tydelig eksempel på at nye digitale muligheter, vil komme til å kreve nye måter å analysere ulikt innhold på, og dette er spennende. Begrepet manipulasjonskammer er selvdefinert, og ble skapt etter en tanke om at mulighetene den økende digitaliseringen i medielandskapet er med på å gi oss, gjør det mulig å både

produsere, kommunisere og manipulere i større grad enn før. Eksempler på dette kan variere, men typiske kjennetegn som ofte blir belyst er bruk av kunstig intelligens, bilde- og videomanipulasjon slik som deep fakes og lydgenerering. Dette er kun noen få eksempler i et hav av muligheter, men som et fellestrekk kan vi dermed ikke lenger være sikre på hva som er ekte og hva som er falskt i samme grad som tidligere. Med dette som utgangspunkt er det kanskje ikke bare ekkokamrene og algoritmene vi skal frykte, men muligens også de såkalte manipulasjonskamrene?

Under veiledningstimen ble jeg også tipset om å undersøke teorien rundt Roland Barthes' *Reality Effect*, som ville være med på å underbygge mine tanker rundt manipulasjonskamre. Dette ble avgjørende for den videre oppgaven ettersom det skaper et grunnlag for hva som menes med virkelighetsnære detaljer, og hva slike skildringer er med på fremme. Videre så jeg det som fordelaktig å introdusere både algoritmer og ekkokamre, så vel som retorikk og semiotikk som teorier det var verdt å merke seg i denne sammenheng. Dette for å skape et helhetlig bilde av manipulasjonskamrene, og hvordan dette skildres. Det som likevel var vanskelig å forholde seg til var punktet rundt tidligere forskning. Ettersom oppgaven beskriver et nokså nytt fenomen, og begrepet 'manipulasjonskamre' var selvdefinert, var det vanskelig å finne forskning som underbygget dette. Her ble jeg nødt til å bruke artikler rundt ekkokamre, algoritmer og digitalisering for å gi mening til mine resultater for oppgaven.

Ettersom bibliotekene stengte i tråd med Corona-tiltakene har jeg ikke fysisk kunne forholde meg til de bøkene jeg har trengt for oppgaven. Likevel er nettsteder som Oria.no og idunn.no brukt flittig for å tilnærme meg nødvendig litteratur og forskningsartikler. I tillegg ble jeg anbefalt av veilederen min å låne med meg boken *Visual Methodologies* skrevet av Gillian Rose, og dette rakk jeg heldigvis før tiltakene trådte inn. Jeg har også brukt tidligere pensumbøker jeg selv eier for å få skape en videre helhet i oppgaven. Til tross for at Oria.no er blitt godt brukt under denne perioden, har jeg hatt uflaks med bøkene jeg har trengt. De fleste bøkene jeg har vært på utkikk etter har kun vært tilgjengelige ved biblioteket, og ikke som en online versjon. Dette har begrenset meg noe når det kommer til litteratursøk. Likevel har jeg klart å finne flere bøker som har vært avgjørende for oppgaven, i tillegg til et aktivt bruk av forskningsartikler.

Alt i alt er jeg fornøyd med min egen innsats for bacheloroppgaven, til tross for omstendighetene. Selv om jeg ikke hverken har vært emosjonelt eller mentalt sett hundre prosent til stede under store deler av prosessen, har jeg jobbet hardt og er fornøyd med

sluttresultatet. Jeg er også veldig begeistret for at jeg har klart å utvikle mitt eget begrep for å kunne gi mening til dagens mediesituasjon. Selv som et fenomen som kan sies å være svært aktivt i dag, kan det tenkes at dette vil komme til bli meget relevant også i fremtiden.